

ΘΕΜΑ 4ο Λυσία, Έν βουλή Μαντιθέω δοκιμαζομένω άπολογία, § 1-3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούση περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῶ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἴππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς...χρόνον ἡγήσεσθαι.

Μονάδες 10

2. Ποιος και πῶς άσκησε ιδιαίτερη επίδραση στην εξέλιξη της ρητορικής στην Αθήνα τον 5ο αι. π.Χ.;

Μονάδες 10

3. Γιατί ο Μαντίθεος δηλώνει την εὖνοιά του προς το δημοκρατικό καθεστῶς; Έχει σχέση αυτό με τον χρόνο εκφώνησης του λόγου και τη σύνθεση της βουλής;

Μονάδες 10

4. Γιατί η πρόταση «καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος» αρχίζει με το «καὶ εἰ» και όχι με το «εἰ καὶ»;

Μονάδες 10

5. βουλή, τρόπος, αίτιος, κίνδυνος, κατηγορία: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Εάν δε γνώριζα καλά, κύριοι βουλευτές, ότι οι κατήγοροί μου επιθυμούν να με βλάψουν με κάθε τρόπο, θα τους χρωστούσα μεγάλη ευγνωμοσύνη γι' αυτήν την κατηγορία γιατί θεωρώ ότι αυτοί είναι υπεύθυνοι για τα μεγαλύτερα αγαθά σε κείνους, που άδικα έχουν συκοφαντηθεί, αυτοί που αναγκάζουν αυτούς (που κατηγορούνται άδικα) να λογοδοτήσουν για τις πράξεις της ζωής τους. Διότι τόσο μεγάλη εμπιστοσύνη έχω στον εαυτό μου, ώστε ελπίζω ότι, και αν κάποιος τυχαίνει να φέρεται άσχημα (ή εχθρικά) σε μένα, όταν με ακούσει να μιλώ για εκείνα που έχουν διαδραματιστεί, θα αλλάξει γνώμη και θα με θεωρεί στο εξής πολύ καλύτερο.

2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 12: «Εκείνος όμως που άσκησε ιδιαίτερη επίδραση... γίνεται φορτική και κουράζει».

3. Ο Μαντίθεος στην τρίτη παράγραφο του προοιμίου δηλώνει ότι θα αποδείξει «ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν». Υποστηρίζει δηλαδή ότι διάκειται φιλικά στο δημοκρατικό καθεστώς και ότι αναγκάστηκε να μοιραστεί τους ίδιους κινδύνους με τους βουλευτές. Ο Μαντίθεος ήξερε βέβαια καλά ότι τα δημοκρατικά φρονήματα και οι αγώνες για τη δημοκρατία έπαιζαν καθοριστικό ρόλο για τη δοκιμασία των αρχόντων. Άλλωστε ο χρόνος εκφώνησης του λόγου κυμαινόταν μεταξύ των ετών 392-389 π.Χ. καθώς και η σύνθεση της Βουλής, αποτελείτο από πενήντα μέλη από κάθε μία των δέκα φυλών που είχαν υποστεί αυστηρή δοκιμασία ήθους, πριν αναλάβουν τα καθήκοντά τους, καταδεικνύουν πως το ακροατήριο του διαπνεόταν έντονα από τα δημοκρατικά ιδεώδη που είχαν βάνουσα πληγεί την περίοδο των τριάκοντα τυράννων στα 404-403 π.Χ. Ήταν λοιπόν σαφής, η ευαισθησία των βουλευτών, ώστε να απομακρύνουν από δημόσια αξιώματα τους υποστηρικτές των τριάκοντα.

4. Πρόκειται για δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση που εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο «καὶ εἰ» καθώς δηλώνεται αντίθεση προς κατάσταση που κάνουμε την παραχώρηση να δεχθούμε ότι ισχύει και όχι προς πραγματική κατάσταση. Ο Μαντίθεος με αυτή την πρόταση κάνει την παραχώρηση να δεχθεί ότι ίσως κάποιοι τον αντιπαθούσαν (γεγονός που δεν ισχύει), αισιοδοξεί όμως ότι, ακόμα και

αυτοί, μετά την αγόρευσή του θα αλλάξουν άποψη γι'αυτόν και θα τον θεωρούν καλό πολίτη.

5. βουλεύω, τρέπω, αἰτιῶμαι, κινδυνεύω, κατηγορέω-κατηγοῶ.